

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/89/2023
Identifikačné číslo spisu:	6421202061
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6421202061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z. S., narodeného XX. A. XXXX, U. U., H. XXXX/XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JAKUBČO, spol. s r.o., Banská Bystrica, Horné záhrady 2, IČO: 50 570 897, proti žalovaným 1/ Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov DOM 36, Kremnica, Námestie SNP 36/1, IČO: 52 928 896, zastúpené advokátkou Mgr. JUDr. PhDr. Ivanou Merkovou, Bratislava, Mierová 183, 2/ pawa trade, s.r.o., Banská Bystrica, J. Chalupku 612/8, IČO: 44 815 581, zastúpená advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Patajová Pataj, s.r.o, Banská Bystrica, J. Chalupku 8, IČO: 36 867 519, 3/ pawa trade, s.r.o., Banská Bystrica, J. Chalupku 612/8, IČO: 44 815 581, zastúpená advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Patajová Pataj, s.r.o, Banská Bystrica, J. Chalupku 8, IČO: 36 867 519, 4/ J. Y., rod. G., 5/ Q. Y., narodená X. A.N. XXXX, X., J. XXX/X, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 19C/16/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2022 sp. zn. 14Co/66/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. novembra 2022 sp. zn. 14Co/66/2022 ako aj rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom z 10. mája 2022 č. k. 19C/16/2021-98 z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil (výrok I.) rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) z 10. mája 2022 č. k. 19C/16/2021-98, ktorým zamietol žalobu žalobcu o určenie, že „...dražba nehnuteľnosti 4-izbového bytu č. X nachádzajúceho sa na Z.. poschodí bytového domu so súpisným č. XX vo vchode 0 v X. spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na príslušenstve, ako aj spoluvlastníckym podielom k pozemku o veľkosti 12041/63861 zapísaného na LV č. XXXX vedeného Okresným úradom Ž. Q. F., ktorá bola vykonaná dňa 22. júna 2021 na Notárskom úrade JUDr. Zory Belkovej, je neplatná a žalovaným 1/, 2/ a 5/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, a to každému zvlášť“; žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.); žalovanej 5/ nárok na

náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia po skutkovej stránke uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že dňa 22. júna 2021 sa v priestoroch Notárskeho úradu JUDr. Zory Belkovej v Banskej Bystrici konalo prvé kolo dražby, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX vedené Okresným úradom Ž. Q. F., katastrálnym odborom pre okres Ž. Q. F., obec X., katastrálne územie X. špecifikované v žalobe. Navrhovateľom dražby bol žalovaný 1/ a dražobníkom bola žalovaná 2/. Z oznámenia o dražbe zo dňa 12. mája 2021 vyplynulo, že dražobná zábezpeka môže byť zložená bezhotovostným prevodom, resp. vkladom na účet dražobníka, zložením do notárskej úschovy alebo vystavením neodvolateľnej bankovej záruky prevoditeľnej výlučne na dražobníka. Lehota na zloženie dražobnej zábezpeky bola určená do otvorenia dražby. Cena predmetu dražby bola určená znaleckým posudkom vo výške 45.700 eur. Ďalej prvoinstančný súd konštatoval, že z oznámenia o výsledku dobrovoľnej dražby zistil, že predmetná nehnuteľnosť bola na dražbe dňa 22. júna 2021 vydražiteľom vydražená, pričom bola dosiahnutá cena 45.700 eur.

1.2. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že dňa 22. júna 2021 sa dostavil na dražbu organizovanú žalovanou 2/ s cieľom urobiť aspoň najnižšie podanie a vydražiť predmet dražby, ktorým bol 4-izbový byt č. X na X. poschodí bytového domu č. XX. Žalobca chcel zložiť zábezpeku vo výške 10.000 eur v hotovosti v mieste konania dražby, čo mu nebolo umožnené s poukazom na oznámenie o dražbe, kde bolo určené, že zábezpeku je možné zložiť bezhotovostným prevodom zloženým do notárskej úschovy alebo prostredníctvom bankovej záruky. Žalobca poukázal na ustanovenie § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“, resp. „zákon o dobrovoľných dražbách“), na základe ktorého môže osoba, ktorá tvrdí, že bola dotknutá na svojich právach požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Žalobca mal za to, že došlo k porušeniu zákona o dobrovoľných dražbách, čím bol priamo dotknutý na svojich právach z dôvodu, že dražobník musí pripustiť zloženie dražobnej zábezpeky v hotovosti v lehote do otvorenia dražby, a preto ak sa dražobná zábezpeka skladá týmto spôsobom, musí dražobník zverejniť všetky potrebné údaje, aby účastník dražby mal jednoznačné informácie o tom, čo všetko musí splniť, aby riadne zložil dražobnú zábezpeku.

1.3. Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách a tiež postupoval podľa ustanovenia § 60 CSP a § 78 ods. 1, 2 CSP, upravujúceho nútené procesné spoločenstvo. Uviedol, že v súlade s § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, účastníkmi súdneho konania o neplatnosť dražby sú obligatórne navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastník a dotknutá osoba. Žalobca (ako osoba, ktorá sa v súlade s § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách cítila dotknutá na svojich právach), v žalobe na strane žalovaných označil navrhovateľa dražby, dražobníka, vydražiteľa, avšak až do nariadeného pojednávania neoznačil pôvodného vlastníka, ktorému bola daná nehnuteľnosť prostredníctvom dobrovoľnej dražby odňatá. Zákonodarcia pritom v zákone o dobrovoľných dražbách stanovuje taxatívny okruh strán sporu, ktoré sa musia nutne daného konania zúčastniť. Jedná sa o nerozlučné spoločenstvo ako procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu v súlade s ustanovením § 78 ods. 1 CSP. Keďže v danom prípade žalobca až do termínu pojednávania neoznačil úplne okruh taxatívne zákonom vymedzených žalovaných, t. j. vrátane pôvodného vlastníka bytu, nebola splnená procesná podmienka účasti všetkých subjektov v súdnom konaní, ktorí tvoria nútené procesné spoločenstvo, z ktorého dôvodu prvoinstančný súd žalobu zamietol. Doplnujúco uviedol, že hoci žalobca v žalobe označil ako žalovaného 4/ pôvodného vlastníka a súčasne poukázal na to, že jeho totožnosť doplní dodatočne na základe dôkazov, ktoré budú doložené do súdneho konania, túto osobu ani na základe súdom doručených údajov nedoplnil. Neurobil tak napriek tomu, že mu bola zo strany súdu doručená kópia originálu listu vlastníctva s vyznačením pôvodnej vlastníčky bytu, ktorú prevzal do vlastných rúk dňa 9. novembra 2021. Žalobca do termínu pojednávania nedoplnil účastníctvo na strane žalovaných o pôvodnú vlastníčku bytu, hoci mu bolo zrejmé, že sa jedná o nútené procesné spoločenstvo a je nutné, aby v konaní vystupovali všetky strany sporu, ktorých účasť vyžaduje osobitný predpis. Žalobca tak urobil až na pojednávaní dňa 10. mája 2022 po upozornení súdu, t. j. o 6 mesiacov neskôr, preto prvoinstančný súd na pojednávaní dňa 10. mája 2022 vyhláseným uznesením vstup J. Y., rod. G. do konania na stranu žalovaných nepripustil. Žalobca bol v priebehu konania súdom poučený o

následkoch sudcovskej koncentrácie konania, a teda vedel, že v súlade s ustanovením § 153 ods. 2, 3 CSP súd na prostriedky procesného útoku, či procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas nemusí prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Obdobný výklad je možné aplikovať aj na prípad úpravy žaloby, či už v časti strán sporu, resp. v časti nových skutkových tvrdení.

1.4. Vzhľadom k tomu, že žalobca označil v žalobe ako žalovanú stranu J. Y., rod. G. až na pojednávaní dňa 10. mája 2022, pričom pripustenie jej vstupu do konania by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania vo veci s tým, že žalovaná by mala mať zachované právo na vyjadrenie sa k žalobe ako aj k ostatným vyjadreniam procesných strán (replika, duplika), prvoinštančný súd využil sudcovskú koncentráciu konania a vzhľadom na oneskorené označenie žalovanej v súdnom konaní žalobcom, jej vstup do konania nepripustil. Keďže žaloba trpela nedostatkom úplnosti procesného spoločenstva na strane žalovaných, súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 2 CSP žalobu zamietol. Záverom poukázal na to, že sa nestotožnil ani s hmotnoprávnou námietkou žalobcu ohľadne porušenia jeho práv na dražbe z toho dôvodu, že mu nebolo dražobníkom umožnené vložiť dražobnú zábezpeku v hotovosti k jeho rukám. Samotný žalobca nesplnil zákonný predpoklad účasti na dobrovoľnej dražbe, ktorý spočíval v zložení dražobnej zábezpeky, nakoľko predpokladal, že bude postačovať uhradiť dražobnú zábezpeku priamo na mieste v deň konania dražby k rukám dražobníka. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná 2/ ako dražobník vydala oznámenie o dražbe dňa 12. mája 2021, t. j. viac ako 1 mesiac pred konaním dobrovoľnej dražby, pričom v oznámení o dražbe uviedla zrozumiteľným spôsobom možnosti ako aj potrebné údaje na zloženie dražobnej zábezpeky. Žalobca mal tak všetky potrebné informácie ohľadne zloženia dražobnej zábezpeky v dostatočnom predstihu. Nebolo mu tak, ako prípadnému záujemcovi o dražbu nehnuteľnosti, znemožnené vložiť peňažnú zábezpeku v hotovosti napríklad do notárskej úschovy, resp. vkladom na účet dražobníka. Nijakým spôsobom preto nebol dotknutý na svojich právach, pričom dražobník v oznámení o dražbe upozornil účastníkov dražby, aby sa dražby zúčastnili minimálne 30 minút pred otvorením dražby. Tým, že žalobca sa dostavil na dražbu oneskorene si sám znemožnil možnosť vloženia peňažných prostriedkov na účet dražobníka, resp. ich vloženia do notárskej úschovy na notárskom úrade, kde dražba prebiehala, čo nemôže byť na ujmu priebehu dražby, ako aj všetkých zúčastnených osôb. Podporne k uvedenému záveru poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky z 23. októbra 2012 sp. zn. II. ÚS 1417/10.

1.5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, a to každému zvlášť.

2. Odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku uviedol, že po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie, odvolania žalobcu a oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu zachytávajúceho procesný postup prvoinštančného súdu a tiež sporových strán, predchádzajúci rozhodnutiu o veci, dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny a odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku úplnosti procesného spoločenstva na strane žalovaných v zmysle § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, keď žalobca neoznačil riadne identifikačnými údajmi pôvodného vlastníka draženej nehnuteľnosti a neurobil to až do pojednávania konaného vo veci dňa 10. mája 2022. Pokiaľ odvolateľ/žalobca namietal porušenie práva na spravodlivý proces spočívajúceho v nepripustení vstupu označenej účastníčky ako žalovanej 4/ do konania, odvolací súd sa s predmetnou námietkou nestotožnil. V uvedenom smere sa oboznámil s obsahom celého spisového materiálu zachytávajúceho procesný postup súdu prvej inštancie a tiež sporových strán, predchádzajúci rozhodnutiu o veci a v predmetnom postupe nezistil žiadne pochybenie. Zdôraznil a zopakoval, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 22. júna 2021 (z ním uvádzaných dôvodov). Obligatornou náležitosťou uvedeného druhu žaloby, je v zmysle osobitnej právnej úpravy podľa § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách uvedenie úplného okruhu subjektov, ktorý zákon o dobrovoľných dražbách taxatívne uvádza a ich riadne označenie. Pre úspech žalobcu v spore sa vyžaduje účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. Jedná sa o nútené spoločenstvo v zmysle § 78 CSP, podľa ktorého nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, súd žalobu

zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ žalobca chcel v ním iniciovanom spore o určenie neplatnosti dražby dosiahnuť, aby jeho žaloba bola procesne spôsobilá a úspešná, bolo jeho povinnosťou v žalobe uviesť a presne označiť zákonom vymedzený okruh účastníkov konania. Keďže takýmto spôsobom nepostupoval musela byť jeho žaloba zamietnutá z nedostatku pasívnej vecnej legitímácie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal dovolanie prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanoveniami § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. V rámci dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP žalobca namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, spočívajúci v nesprávnom uplatnení sudcovskej koncentrácie na prístup osoby na stranu žalovaného. Uvedený inštitút jednoznačne nie je možné považovať za prostriedok procesného útoku a obrany. Dovolateľ v súvislosti so správnym označením žalovanej 4/ zdôraznil, že nikdy nemal prístup do zbierky listín katastra nehnuteľnosti a v čase podania žaloby objektívne nedokázal na základe verejne dostupných informácií označiť správne osobu predchádzajúceho vlastníka bytu, ako to vyžaduje zákon pri takejto žalobe.

3.2. V rámci dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalobca namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (viď rozsudok najvyššieho súdu z 30. júna 2022 sp. zn. 8Cdo/132/2020). Konkrétne namietal nesprávne posúdenie súdov nižších inštancií v otázke možnosti zloženia dražobnej zábezpeky v hotovosti priamo v dražobnej miestnosti. Tvrdil, že pri vykonaní spornej dražby boli porušené základné princípy dražobného procesu. Dražobník, t. j. žalovaná 2/ stanovením neobvyklých a nezákonných podmienok na zloženie zábezpeky obmedzila žalobcovi účasť na dražbe, čím porušila ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách.

3.4. Z uvedených dôvodov žalobca Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadal, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná 2/ v podanom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že procesným postupom súdov nižších inštancií v žiadnom prípade nedošlo k porušeniu práv žalobcu, práve naopak predovšetkým súd prvej inštancie svojou aktivitou znevýhodnil žalovanú 2/, keď žalobcovi zadovážoval a doručoval potrebnú listinu na identifikáciu žalovanej 4/. Ďalší dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je bezpredmetným, pretože žaloba žalobcu bola zamietnutá predovšetkým z procesných dôvodov. Žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu zamietol podľa § 448 CSP ako nedôvodné a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto

v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov.

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

15. V danom prípade žalobca v súvislosti s vytýkanou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP namietal nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií spočívajúci v nesprávnej interpretácii ustanovení o sudcovskej koncentrácii konania v nadväznosti na jeho podanie, ktorým správne označoval žalovanú 4/.

16. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 6. júla 2021 v znení jej opravy zo dňa 30. septembra 2021 (namiesto vydražiteľa bol ako žalovaný 3/ duplicitne označený dražobník, ktorým už ale bola žalovaná 2/ - pozn. dovolacieho súdu) domáhal, aby súd určil, že dražba nehnuteľnosti 4-izbového bytu č. X nachádzajúceho sa na Z.. poschodí bytového domu so súpisným č. XX vo vchode 0 v X. spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na príslušenstve, ako aj spoluvlastníckym podielom k pozemku o veľkosti 12041/63861 zapísaného na LV č. XXXX vedeného Okresným úradom Ž. Q. F., ktorá bola vykonaná dňa 22. júna 2021 na Notárskom úrade JUDr. Zory Belkovej, je neplatná. Žalobca v žalobe označil ako žalovaného 4/ pôvodného vlastníka (...“pôvodný vlastník bez identifikácie“...), avšak bez bližších identifikačných údajov požadovaných zákonom; uviedol, že jeho totožnosť doplní dodatočne na základe dôkazov. Už na uvedenom mieste musí dovolací súd konštatovať, že takto podaná žaloba bola zaťažená vadou, ktorá skutočnosť podmienovala postup súdu prvej inštancie v zmysle príslušných ustanovení CSP (§ 129 CSP). Prvoinštančný súd takto ale nepostupoval. Namiesto toho, aby vyzval žalobcu na odstránenie väd podania, sám v záujme určenia úplného okruhu účastníkov na žalovanej strane doručil žalobcovi kópiu originálu listu vlastníctva s vyznačením pôvodnej vlastníčky bytu, ktorú prevzal do vlastných rúk dňa 9. novembra 2021. Žalobca však zostal aj naďalej vo vzťahu k náležitému určeniu okruhu účastníkov procesne nečinný, a to až do pojednávania dňa 10. mája 2022, na ktorom po upozornení súdu, t. j. o 6 mesiacov neskôr, označil za žalovanú 4/ pôvodnú vlastníčku bytu J. Y., rod. G.. Prvoinštančný súd na predmetnom pojednávaní vyhláseným uznesením vstup menovanej do konania na strane žalovaných nepripustil, čo odôvodnil tým, že žalobca bol v priebehu konania súdom poučený o následkoch sudcovskej koncentracie konania. Poukázal na ustanovenie § 153 ods. 2, 3 CSP, v zmysle ktorého súd na prostriedky procesného útoku, či procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas nemusí prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Následne súd prvej inštancie vo veci konal a žalobu žalobcu zamietol, majúci za to, že nebola splnená procesná podmienka účasti všetkých subjektov v súdnom konaní, ktorí tvoria nútené procesné spoločenstvo (§ 78 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa s postupom a rozhodnutím prvoinštančného súdu v celom rozsahu stotožnil.

16.1. Vychádzajúc z uvedeného pod bodom 16. tohto rozhodnutia dovolací súd po preskúmaní spisu dospel k záveru, že súdy nižších inštancií v danom prípade v prvom rade nesprávne posúdili obsah podania - žaloby žalobcu, ktorá obsahovala vadu na strane žalovaných, a to neúplné označenie žalovanej 4/. Súd prvej inštancie vedomý si uvedenej nesprávnosti vytvoril žalobcovi dostatočný časový priestor na jej odstránenie, sám dokonca vyvinul iniciatívu nad rámec svojich zákonných procesných povinností (keď žalobcovi doručil potrebný list vlastníctva obsahujúci identifikačné údaje žalovanej 4/), avšak opomenul jednu zásadnú vec a síce vyzvať žalobcu na odstránenie vady žaloby pod sankciou odmietnutia podania (§ 129 ods. 2 CSP). Následne nesprávne tiež vyhodnotil obsah podania žalobcu, ktorým vadu žaloby odstraňoval, ako návrh na pristúpenie do konania ďalšieho účastníka, ktorému nevyhovelo. Takéto rozhodnutie nebolo vôbec potrebné. Pokiaľ bolo žalobcovi umožnené, aby po dobu viac ako pol roka neodstránil vadu žaloby, bez náležitej procesnej rekvie zo strany konajúceho súdu, neobstojí argumentácia o sudcovskej koncentrácii konania. V uvedenom smere dovolateľ správne argumentoval tým, že uvedený inštitút nie je možné aplikovať na dispozičné úkony strán sporu. V konečnom dôsledku tým, že žalobca až na pojednávaní dňa 10. mája 2022 vadu žaloby odstránil nešlo ani o návrh na pristúpenie do konania ďalšieho účastníka.

17. Dovolanie žalobcu za danej procesnej situácie aká nastala v prejednávanej veci bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f/ CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom opodstatnene namietal, že súdy nižších inštancií mu nesprávnym procesným postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vytýkanou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP, pre ktorú bolo potrebné

rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd sa už ďalej nezaoberal ani ďalšími žalobcom prezentovanými námietkami.

18. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s predmetnými ustanoveniami zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

19. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.